

PROCÉS PARTICIPATIU DEL PLA D'ACTUACIÓ MUNICIPAL DE MONTORNÈS DEL VALLÈS

INFORME DE RESULTATS

TALLER 4. IGUALTAT, CIUTADANIA I QUALITAT DE VIDA

VIATGEM
CAP A UN
MONTORNÈS
MILLOR

1. OBJECTIU DEL TALLER

Data: Dimecres 4 de maig de 2016 de 18h a 20.30h a la Sala Parroquial

Participants: 34 persones (representants d'entitats i ciutadans a títol individual)

Objectius del taller: Debatre l'Objectiu de Ciutat 2 del PAM i fer propostes d'actuacions concretes que el desenvolupin i impliquin el seu màxim compliment possible. Generar vincle i comunitat entre el conjunt de la ciutadania, i compromís i complicitat entre la ciutadania i l'Ajuntament.

Objectiu de ciutat: *"Esdevenir un municipi en què la diversitat social i cultural disposi d'igualtat d'oportunitats per gaudir d'una creixent qualitat de vida. Treballant de manera integral l'educació la cultura, la salut i l'esport, com a pilars fonamentals de l'equitat social i el foment de la convivència i el civisme."*

Organització i dinàmica de treball:

El taller va constar d'una primera part informativa on l'alcalde, la regidora delegada de l'Àrea de Ciutadania, la cap de l'Àrea de Presidència i el cap de l'Àrea de Seguretat Ciutadana i Convivència, van explicar els Objectius de Ciutat del document proposta de PAM incidint en l'Objectiu de Ciutat 2. Es va

fer una breu contextualització de la situació de l'àmbit de la cultura, la salut, els esports i del civisme i la convivència; també es van explicar els serveis que s'ofereixen des de l'Ajuntament. Finalment, la tècnica de participació va explicar la dinàmica del taller.

A la segona part de la sessió, els participants es van distribuir en tres grups i es van ubicar en tres racons diferenciats. A cada espai es van tractar objectius estratègics diferents:

Racó 1. Esports i Vida Saludable

- Fomentar els hàbits saludables de la ciutadania en les seves vessants física, mental i social

Com estendre la pràctica esportiva a tothom com a hàbit saludable a través del qual treballar valors cívics?

Racó 2. Cultura i sentiment de pertinença

- Facilitar l'accés de la ciutadania a la cultura i al coneixement
- Reforçar el sentiment de pertinença al municipi i el sentit comunitari

Com podem contribuir a una millor coneixença entre col·lectius d'origen i edats diversos?

Racó 3. Convivència i Civisme

- Millorar les relacions ciutadanes, fomentant la convivència i el civisme
- Facilitar la integració de la policia en el teixit social, millorant la seva acció

Què podem fer per sentir-nos orgullosos de ser de Montornès i mostrar el que tenim a l'exterior?

Com podem fer entre tots i totes per millorar l'accés a la cultura i al coneixement?

Es va treballar mitjançant dinàmiques de grup per facilitar el disseny de propostes. Els participants van poder fer propostes en els tres racons i la dinàmica va permetre arribar a un determinat grau de consens. Es va comptar amb el suport de tècnics municipals (cap d'Àrea de Seguretat Ciutadana i Convivència, directora del Projecte d'Intervenció Integral de Montornès Nord, tècnica del programa Viu i Conviu, tècnic d'esports, tècnic de joventut, persona de referència del Casal de la Cultura, arxiver municipal, i la tècnica de l'Oficina de Català).

Equip dinamitzador: Cristina Valls, Carol Costa i Roser Solà (Empresa: Idees).

Es va oferir berenar i servei de cangur.

2. CONCLUSIONS

En aquest apartat es presenten les propostes fetes pels participants separades en tres blocs temàtics: 1. Esports i Vida Saludable; 2. Cultura i Sentiment de Pertinença; 3. Civisme i Convivència.

2.1. ESPORTS I VIDA SALUDABLE

OBJECTIU ESTRATÈGIC:

Fomentar els hàbits saludables de la ciutadania en la seva vessant física, mental i social

Foment d'hàbits saludables

- 1. Pensar estratègies per fomentar que les famílies caminin cada dia entre 30 minuts i una hora** (fer que deixin el cotxe a casa, ja sigui amb campanyes, aparcaments a l'entrada del poble, etc.).
En aquest mateix sentit, es proposa **fer camins escolars al municipi**: Senyalitzar itineraris segurs tenint en compte les principals rutes d'accés als centres escolars perquè els nens i nenes puguin anar a peu o en bicicleta a l'escola. És una manera de fomentar l'activitat física diària.
- 2. Promoure la pràctica esportiva** en general, a tota la població, reforçant els **valors** per a la ciutadania.
- 3. Fer xerrades i reunions sobre temes de salut** com nutrició, toxines en l'alimentació, psicologia... Es tractaria de xerrades obertes a tota la població.
- 4. Organitzar *Master Class* de diferents esports regularment**, obertes a tota la ciutadania, per tal que es puguin fer tastets d'esports diversos.
- 5. Dinamitzar els circuits esportius a l'aire lliure** que hi ha a Montornès. Posar-hi un/a monitor/a que expliqui com utilitzar els diferents aparells per tal de treure'n més profit. Organitzar sessions específiques per a gent gran.
- 6. Promoure que l'alumnat de les escoles vagi als diferents clubs i entitats esportives una tarda** per conèixer què fan i practicar un determinat esport. És una experiència que ja es va fer amb l'atletisme i el que es proposa és

fer-ho amb la resta d'esports, perquè l'alumnat pugui fer un tastet de diferents esports.

- 7. Dissenyar estratègies per fer que la gent gran conegui els balls tradicionals** (sardanes, sevillanes, ball de gitanes, balls de saló, etc.) i s'engresqui a ballar-los **com a forma de fer esport**. Seria una manera lúdica d'enganxar-los a fer esport, i de treballar tant el cos com la ment. També milloraria la salut emocional perquè coneixerien gent.

Rutes i caminades

- 8. Organitzar caminades solidàries**, per causes que tinguin a veure amb la salut o no, diverses vegades a l'any, per donar a conèixer el poble.
- Organitzar **caminades culturals**, és a dir, fer rutes per diferents punts d'interès del municipi combinant l'exercici físic amb el coneixement sobre el patrimoni arquitectònic i natural. El casal de la gent gran ho fan un parell de cops l'any. S'hauria d'ampliar.
- 10. Caminades saludables**. Fer rutes pel municipi marcant en diferents colors el grau de dificultat i la distància en quilòmetres per tal que tothom les pugui fer i pugui triar la que millor s'adapti a les seves condicions físiques.
- 11. Millorar la senyalització de tots els camins i rutes** de senderisme que hi ha a Montornès del Vallès i **fer-ne difusió** a tot el municipi (repartir plànols, etc.).
- 12. Potenciar campanyes de respecte entre caminants i ciclistes** en espais i camins lliures no senyalitzats. En aquestes zones cal millorar la convivència entre bicicletes i vianants. Una manera de fer-ho seria **senyalitzar les zones, limitant la circulació de bicicletes** o posant límits de velocitat.

Suport a les entitats

- 13. Més suport tècnic de l'Ajuntament** cap a les associacions esportives pel que fa als tràmits i les gestions de les entitats. Aquesta proposta va ser proposada per una de les entitats presents.
- 14. Promoure més el coneixement de les entitat esportives**, a través de la ràdio, la televisió, les webs, les xarxes socials, trobades, etc. Que la gent del municipi conegui les entitats esportives i les activitats que aquestes organitzen.

Foment de l'esport femení

15. Vista la desigualtat en les dades de participació de les dones en activitats esportives, federacions, etc. es proposa **fer una enquesta o estudi per conèixer què motiva a les dones** i a partir d'aquí organitzar activitats que puguin ésser d'interès per a elles.
16. **Posar un servei de cangur al poliesportiu** per tal que les mares (i pares) que tenen fills a càrrec els puguin deixar a algun lloc per poder disposar d'un temps per fer esport.
17. **Sensibilitzar sobre l'impacte negatiu de la publicitat** sobre el cos de les dones i l'autoestima de les noies joves. Fer formació per contrarestar aquesta pressió.

Formació / conscienciació

El bloc de formació i conscienciació ha estat el que ha tingut més suport per part dels participants:

18. **Formació en primers auxilis** a entrenadors i monitors de les entitats d'esports i lleure; a les persones que treballen amb grups de nens i joves. Un segon grup proposa ampliar la formació a tota la ciutadania, ja que és important tenir les eines per actuar bé quan hi ha un accident.
19. **Formació en valors per a esportistes, entrenadors/es i pares i mares**, que se'ls ensenyi **comportament, educació i respecte** vers l'àrbitre, els companys, etc. Que les persones adultes siguin un bon exemple de comportament. En aquest punt s'insisteix molt, sobretot pel que fa a determinats esports com el futbol. S'apunta la importància que tots els infants juguin - tant els que són més bons com els que no ho són tant-, sobretot quan són més petits. Ja que el que és important són els valors de treball en equip, esforç, etc. i no tant guanyar. També es parla de formació en temes de **salut i convivència**.
20. **Aplicar sancions** si algú perd el respecte i les bones formes.

S'explica que des del programa Salut Jove s'estan fent tallers de primers auxilis a estudiants de 4t d'ESO, així com altres formacions dirigides a joves sobre sexoafectivitat, noves tecnologies, addiccions, etc. Creu Roja també fa xerrades sobre temes de salut.

Prevenir ictus i altres problemes de salut en curses

21. Fer un **projecte de control d'alimentació i antidopatge en esports de màxim nivell d'esforç**. Aquest tema apareix arran de les recents morts de dos atletes en una maratón. Hi ha un debat sobre la responsabilitat. En aquest sentit es proposa: que les persones que s'inscriuen a una competició (mitja maratón, etc.) hagin de portar un certificat mèdic conforme estan en condicions de participar-hi, o bé fer signar un document conforme exigeixen l'organització de responsabilitats.
22. També es va parlar de fer **campanyes a la ciutadania per prevenir aquests tipus d'accidents**.

Servei mèdic

23. **Oferir servei mèdic** en tots els actes culturals o competicions esportives que s'organitzin.

2.2. CULTURA I SENTIMENT DE PERTINENÇA

OBJECTIUS ESTRATÈGICS:

- Facilitar l'accés de la ciutadania a la cultura i al coneixement
- Reforçar el sentiment de pertinença al municipi i el sentit comunitari

Propostes consensuades pels participants

- 1. Incrementar la participació màxima de la ciutadania en les activitats culturals.** Una manera concreta de fer-ho és convocant un "Festival dels tallers del Casal de Cultura" per tal de definir participativament la programació estable de tallers d'aquesta instal·lació. També es proposa generar un grup estable de programació anual d'espectacles infantils i juvenils al poble.
- 2. Recuperar el Molí de Can Vilaró** com a part del patrimoni cultural del poble, per tal de posar en valor la cultura local. En aquest sentit es proposa **constituir un grup participatiu per a la recuperació del Molí de Can Vilaró**. Es tracta d'implicar a les persones en processos culturals i alhora de recuperar el Molí amb la contribució del grup participatiu. Concretament, es crearia un grup per tal de contribuir al disseny, seguiment i fins i tot treballs manuals del procés de recuperació del Molí.
- 3. Recuperar les rutes "Estimo Montornès"**. Aquestes rutes ja existien, però es van eliminar de la política municipal. Es creu que seria molt interessant tornar amb el concepte de generar itineraris (per exemple, l'itinerari de les masies) perquè la ciutadania conegui millor el seu entorn cultural i històric.
- 4. Crear una Col·lecció Museística a Montornès** per tal de visibilitzar la recuperació de la memòria històrica del poble. Actualment ja es compta amb peces arqueològiques, documents, fotografies i vídeos d'entrevistes a persones grans. Es comenta que un molt bon exemple del que es podria fer és el model Llinars del Vallès (que convindria estudiar). L'arxiver municipal comenta que se n'ha parlat d'aquest projecte
- 5. Crear rutes de senyalització històrica a nivell local.** Es tractaria de fer rètols, tòtems, plafons o pilones amb fotografies dels llocs físics, amb una petita

explicació sobre el paisatge o element visual. L'arxiver municipal comenta que aquest és un projecte en marxa.

6. **Organitzar, des de l'Oficina de Català de Montornès, itineraris culturals locals amb persones novingudes** en el marc dels cursos que es realitzen de llengua catalana. Les rutes de Estimo Montornès serien adients.
7. **Crear un festival de poesia o de lectura en diferents idiomes.** L'objectiu seria doble: difondre la cultura catalana (llegint textos d'autors catalans en altres llengües) i difondre la diversitat cultural existent al municipi (llegint poesia dels països d'origen diversos en català o en la seva pròpia llengua amb traducció simultània). Aquest any es farà una activitat d'aquest tipus a les festes de Sant Joan.
8. **Donar cabuda, en el marc de la festa major, a grups musicals o artístics representants d'altres cultures existents a la localitat.** Una variant seria fer noves actuacions culturals que reflecteixin aquesta diversitat actual a través, per exemple, de la creació de "La nit de percussió".
9. **Visibilitzar els artistes locals amb tota la seva diversitat.** Crear un grup de suport d'aquesta visibilització en l'organització de festes locals. Alguns anomenen aquesta posada en valor local com a "política cultural KM0".
10. **Descobrir i valorar la Dansa de la Batalla (dels Gegants) com acte singular de Montornès del Vallès.** Es comenta que no és prou coneguda la seva singularitat, ni per la població dels voltants ni per la mateixa gent de Montornès. Es proposa, concretament, incrementar la difusió (generant un relat de singularitat). Algunes de les persones participants comenta la possibilitat de canviar la ubicació de la plaça on es realitza l'esdeveniment (perquè l'actual és molt petit), però aquesta proposta no genera consens.
11. **Crear una Diada d'entitats locals, per tal de fomentar la relació entre entitats i fer visible tot el que fan.** Es considera patrimoni cultural la totalitat de les entitats (no només culturals).
12. **Crear trobades temàtiques culturals a Montornès.** Es posa l'exemple de la Trobada de Normalització Lingüística de 2014 com a referent de com podrien organitzar-se aquestes trobades. Es tractaria "d'obrir el municipi culturalment", per generar interès cultural a la localitat entre les persones residents i no residents de Montornès.
13. **Generar un intercanvi cultural amb altres municipis a través d'una mostra cultural.** Aquesta actuació està molt relacionada amb l'anterior.

- 14. Crear un “bus cultural”** que contribueixi a connectar les zones de Montornès Nord i Montornès Centre, especialment quan es facin esdeveniments culturals en qualsevol de les dues zones. L'objectiu és apropar la cultura trencant barreres físiques i simbòliques del poble per fomentar l'atracció de públic de tot el territori.
- 15. Millorar la comunicació de les actuacions de cultura al municipi.** Es proposen, per fer-ho, diferents propostes: creació de dvd, moure's per les xarxes i noves tecnologies, fer xerrades a les escoles o crear una xarxa de joves “comunicadors” per transmetre activitats culturals a altres joves.
- 16. Potenciar l'oferta de l'Escola d'Adults i oferir més cursos de català per arribar a tota la població.**

Propostes no consensuades

- 17. Crear una formació específica en animació sociocultural al poble** per a què ajudin a dissenyar i a dinamitzar noves actuacions culturals locals. Alguns comenten que aquesta formació equival a la de monitor i que ja existeix al municipi.
- 18. Cicle de contacontes en castellà a la biblioteca.** Aquesta proposta ha suscitat alguns dubtes ja que es diu que actualment es fan activitats en ambdues llengües en aquesta instal·lació municipal. Per d'altres, calen espais de diàleg entre les dues llengües (català i castellà), fent les activitats més inclusives i obertes en aquest sentit.

2.3. CIVISME I CONVIVÈNCIA

OBJECTIUS ESTRATÈGICS:

- Millorar les relacions ciutadanes, fomentant la convivència i el civisme
- Facilitar la integració de la policia en el teixit social, millorant la seva acció

En general hi ha hagut consens en totes les propostes exposades pels participants.

- 1. Campanyes de sensibilització i civisme** per promoure la necessitat de tenir cura de l'espai públic i fer-ne ús d'una manera responsable i respectuosa. Perquè aquestes campanyes siguin efectives, es necessita la implicació de les entitats i planificació compartida.
- 2. Accions de sensibilització, convivència i civisme a les escoles.** Es considera que l'escola i la família són àmbits importants on treballar tot el que està relacionat amb la convivència a l'espai públic, la diversitat i el respecte a l'entorn.
- 3. Conscienciar la població de les normes i ordenances municipals i fer-les complir.** En aquesta línia, es parla de la prohibició de jugar a pilota en determinades places, del control de la finença d'animals domèstics, de l'ús de les bicicletes a l'espai públic (compaginar els usos dels ciclistes amb el dels vianants), del control del consum de substàncies a determinades places, dels horaris i de l'espai utilitzat per les terrasses dels bars.

En relació al compliment de normes, alguna persona comenta la importància que la policia local faci complir les normes i segueixi un mateix criteri d'actuació al llarg del temps (algú té la sensació que la policia és massa permissiva i això pot generar la percepció que "la policia no fa res").

- 4. Oferir alternatives d'ús de l'espai públic.** Proposta lligada amb l'anterior en el sentit d'oferir espais alternatius quan hi ha prohibicions d'ús de l'espai públic:
 - a. Potenciar els espais de joc per a infants i joves a l'aire lliure** (són espais on es treballa la convivència)

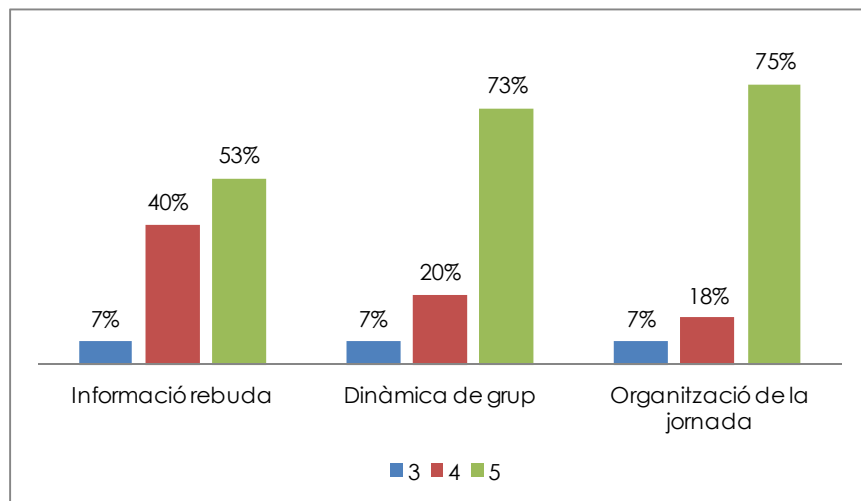
- b. **Habilitar zones on poder anar a passejar els gossos** (pipicans o espais "agility")
 - c. **Promoure el camí del riu per poder anar amb bicicleta.** En aquest sentit, es fa una proposta concreta: organitzar una **sortida amb bicicleta pels camins de Montornès** i sensibilitzar sobre l'ús de la bicicleta pel poble (aquesta sortida s'hauria d'organitzar conjuntament entre el Club Ciclista i l'Ajuntament).
5. **Dissenyar una eina virtual o una aplicació mòbil** (web, whatsapp, facebook) perquè la ciutadania comuniqui i denunciï a l'Ajuntament, i concretament a la Policia Local, actituds incíviques (particularment es parla de les persones que no recullen caques del seu gos). El Cap de Seguretat i Convivència explica que s'està treballant en tenir un facebook o eina similar per millorar la comunicació entre la ciutadania i la policia.
6. **Promoure la col·laboració i la comunicació entre l'Ajuntament, entitats i els veïns per pensar com millorar la convivència** i afavorir que els veïns assumeixin responsabilitats sobre els assumptes comuns. Es comenta la importància que tothom s'impliqui per a millorar la convivència i per pensar projectes concrets.
7. **Promoure el coneixement entre diferents cultures i treballar per trencar estereotips i prejudicis** sobre altres cultures, com un element de cohesió. En aquesta línia es proposa desenvolupar programes concrets com els tallers antirumors, teatre social, tallers de canvi de rol (explicar trajectòries vitals, costums, maneres de fer... coneixement mutu).
8. **Afavorir el coneixement i la relació entre diferents associacions i especialment amb associacions de cultures diferents.** Es parla de promoure especialment la participació de les dones d'origen estranger en les activitats que organitzen associacions com l'Associació de Dones.
9. **Garantir que totes les persones tinguin la mateixa igualtat de tracte en l'accés dels béns i serveis públics.** Es parla de garantir la igualtat d'oportunitats en la contractació de personal des de l'Ajuntament.
10. **Ajudar a la formació per capacitar i contribuir a la igualtat d'oportunitats.** Es veu com una manera de contribuir a l'ocupació de col·lectius en situació de risc o vulnerabilitat.
11. **Establir espais de relació entre Montornès Nord i Montornès Centre.** Treballar l'espai públic entre persones de Montornès Nord i Montornès Centre a través de parcs o skatepark perquè la convivència sigui més propera entre

ciutadans i millorar la cohesió. Una persona comenta que això s'ha intentat a través del Casal de la Cultura.

3. AVALUACIÓ DEL TALLER

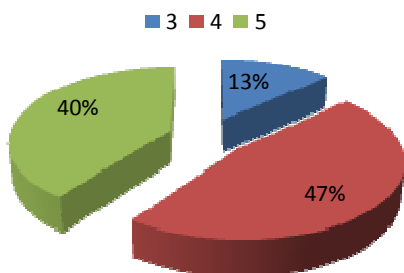
Al final del taller, es va distribuir un qüestionari de satisfacció per conèixer la valoració que feien els participants de la sessió de treball. Es van recollir 16 qüestionaris amb la següent valoració:

Els participants van **valorar positivament** el taller 4 sobre igualtat, ciutadania i qualitat de vida el taller 3 sobre equilibri territorial i patrimoni, tan pel que fa a la informació rebuda, la dinàmica de grup i l'organització. Gairebé la totalitat el van valorar entre amb un 4 o un 5 en una escala de l'1 al 5.

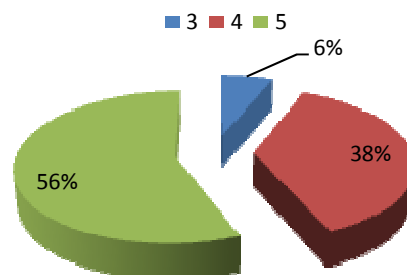

En relació a la valoració global del taller, tothom el valora positivament (el 97% el puntua entre un 4 i un 5 en una escala de l'1 al 5) i el 61% el valora molt positivament (amb la puntuació màxima). Quant a les expectatives generades, també són molt positives (el 93% ho valora en un 4 o un 5).

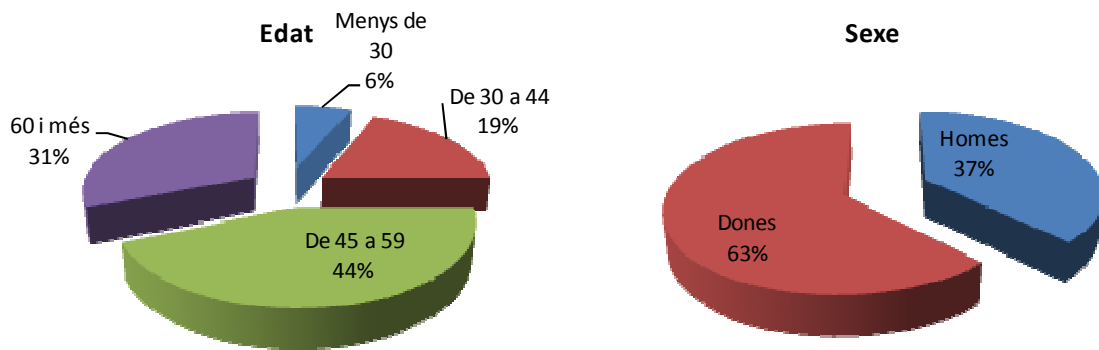
El taller ha complert les teves expectatives?

Valoració global

Perfil de les persones que van respondre el qüestionari

Propostes de millora

- Més temps o més sessions (4 aportacions)
- Identificar bé els diversos grups amb coneixement de temes concrets i més informació dels talleristes sobre els temes
- Horari